

**ST. JAMES OF NISIBIS ARMENIAN APOSTOLIC
ORTHODOX CHURCH**

ՍԲ. ՅԱԿՈԲ ՄՕԲՆԱՅԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Reverend Father Hovhan Khoja-Eynatyan, Pastor

Deacon Larry Farsakian, Sacristan

816 Clark Street, Evanston, IL 60201

Tel: 847-864-6263, e-mail: office@stjamesevanston.org

www.stjamesevanston.org

ՄԱՐՏ 21, 2021

MARCH 21, 2021

SUNDAY OF THE ADVENT

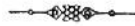
ԳԱԼՍԵԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Night Hour	9:00 AM
Sunrise Hour	10:00
Holy Badarak	10:30 AM
Bible Readings	Isaiah 66:1-24; Colossians 2:8-3:7; Matthew 22:34-23:39

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 21, 2021

Գիշերային ժամ	9:00
Արևազայի ժամ	10:00
Սուրբ Պատարագ	10:30
Ընթերցումներ	Եսայի 66:1-24; Կողոսացիներ 2:8-3:7; Մատթեոս 22:34-23:39

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ – HOKEHANKISD - REQUIEM SERVICE*Scripture Reading: Gospel of Mark 4:26-34 (Page 58)*

For the souls of:
Berge Panosyan (40 days)

Requested by:
Bedros and Zabel Panosyan

Violet Youna (40 days)

Nora, Frederick, Flora, and
Dina Youna

PLEASE PRAY FOR OUR SICK

Alexander Adajian	Hoyle Green	Dn. Hagop Papazian
Saro Anbarchian	Michael Green	Nanci Perkhaus
Andre, Servant of God	Nargez Hamayak	Sofia Petrosyan
Naringul Caliscan	Fred Harburg	Antony Puckett
Carolyn Conger	Leo Harootyan	Virgie Jandegian Saskowski
Veronica Dadourian	Robert Lapointe	Surpik Simon
Sam Davidson	Melina Loloyan	Vigen Ter-Avakian
Seda Dilanjian	Pat McCoy	Milan Thakkar
Linda Farsakian Wall	Cassandra Mitchell	Terre Tuzzolino
Rick Gergerian	Varvara Movsesyan	Kary Valenziano
Vartges Goorji	Joy Nazarian	Dina Youna
		Carla Ziegler

If you know of anyone that needs our special prayers, please call the church office (847) 864-6263 or Der Hovhan (847) 644-7389 so that their names can be included on this list or if a name should be removed.

MAS

MAS (Antidoron) is very thin unleavened bread of wheat, of any reasonable size making it possible to be baked on a metal tray. It can be made by any member of the congregation. It is distributed after the Liturgy to those of the congregation who have not received communion. It is customary to take mas to the members of one's family and to friends, who have been unable to attend the Liturgy. *Mas* symbolizes the bond of love among the members of the church.

Mas, meaning "a portion", represents the remaining part of the loaf which the faithful used to bring to Church in ancient times to be used as bread for the Eucharist. A fraction (*nshkhar*) of this loaf was taken to consecration, while the remainder was distributed among the congregation at the end of the Liturgy.

*Tiran Abp. Nersoyan,
"Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Orthodox Church"*

JOURNEY TO PASCHA

2021 Great Lent

Vigils on Wednesdays, March 24

7:00 PM

Peace and Rest Services

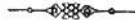
FEASTS AND FASTS

March 21-27

Sixth Week of Great Lent. Fast

March 27

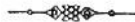
Commemoration of the Raising of Lazarus

NAME DAY CELEBRATIONS

Whenever you know a friend or loved one whose Name Day/Feast Day is soon to be celebrated, honor the person by presenting them with a lit candle saying, "*Anoonovut abrees*" or "*Anoonovut dzeranas*" ("May you grow old with your name"). Or you can simply say, "Happy Name Day!"

NAME DAY celebrated this week: *Lazar, Ghazar (March 27)*

HOLY WEEK AND EASTER

Sunday, March 28

Palm Sunday

Thursday, April 1

Holy Thursday

Friday, April 2

Holy Friday

Saturday, April 3

Holy Saturday

SUNDAY, APRIL 4

**FEAST OF THE GLORIOUS RESURRECTION OF
OUR LORD JESUS CHRIST**

GREAT LENT

THE CLOSED ALTAR (*PAGYAL KHORAN*)

Great Lent begins on Monday. The altar curtain will remain closed for the forty days. In addition to the drawn altar curtain, Holy Communion will not be offered during Divine Liturgy until Palm Sunday. (Should anyone desire Holy Communion during Great Lent due to illness or some other emergency, please contact Father Hovhan for special dispensation.)

In addition to these two major changes, the following changes will also take place during the celebration of Divine Liturgy throughout the period of Great Lent:

- There will be no Kiss of Peace.
- The Holy Gospel Book will not be venerated after service.
- The organ will not be played as congregants are departing from the sanctuary at the end of service.
- Congregants will remain silent when exiting the sanctuary after worship to respect those who remain to offer devotional prayers.
- Wedding are not celebrated.

To read more about the Great Lent visit our website www.stjamesevanston.org.

HOW MANY DAYS DOES LENT LAST IN THE ARMENIAN CHURCH

In the entire Christian East, including Armenia, Lent begins on the 7th Monday before Pasha. This was already mentioned by St. Athanasius in his festal letters (4th century.) So for the Armenians, Lent begins on a Monday, and lasts exactly 40 days (but it was not always so?)

For the Armenian Church Great Lent ends on the Friday before Palm Sunday. That is the 40th day. The next day is Lazarus Saturday (the 41st. day). In the Christian East Lent does not include Holy Week, which begins on the Monday after Palm Sunday.

But beware. Forty days of Lent does not necessarily mean forty days of fasting since Saturday and Sunday were not traditionally considered fasting days in the Armenian Church. Saturdays during Lent are devoted to saints commemorations, and Sunday is always the Day of the Lord, when fasting was considered not only unwarranted, but prohibited! We do not fast when the bridegroom is present [Matthew 9:15]. Over the centuries, however, the overwhelming penitential spirit of Lent influenced the popular piety of the Armenian people. It became the custom to extend the Lenten fast also to Saturdays and Sundays, contrary to the ancient tradition.

FEASTS AND FASTS

THE SUNDAY OF THE ADVENT

The Sunday of the Advent, the Last Sunday of Lent, reminds us of the end of the present order of the world, the Second Coming of Christ, the resurrection of the dead, the Last Judgment and the creation of a new heaven and earth. According to St. Mark, the Gospel for Matins articulates Jesus' prophecy about future end times. Jesus gave His followers a prophetic picture of end times, including certain events leading up to it. He also talked about future events connected with His return to earth to judge all people. Jesus predicted both near and distant events without putting them in chronological order. Jesus warns His followers about the future to provide them a guide for how to live a life glorifying God in the present age in order to prepare for the future fulfillment of His Kingdom. Many predictions Jesus made in this passage have not yet been fulfilled, but they were made to help the faithful remain spiritually alert and prepared at all times as the Church eagerly awaits His Second Coming.

The Midday Gospel reading from Matthew further demonstrates Jesus' disdain for religious leaders' adherence to the hypocritical attitudes of His day, whom He exposed through a pronouncement of judgment.

COMMEMORATION OF THE RAISING OF LAZARUS

On the 41st day of Great Lent, the Armenian Apostolic Church commemorates Lazarus being raised from the dead. This miracle comes to us in the Gospel of John (11:11-46). Lazarus was from a family with whom Jesus had a close connection and whom he loved very much. Lazarus was the brother of Mary and Martha, who often received Jesus as a guest in their home. Lazarus died after succumbing to an illness, and upon hearing that His friend had died, Christ went to visit the family and said to Martha, "I am the Resurrection and the Life. Whoever believes in me will live, even though he dies..." Christ asked Martha if she believed Him, to which she replied, "Yes, Lord. I do believe that you are the Messiah, who was to come into the world." Christ, standing before the grave, then commanded Lazarus to come forth, and he rose and appeared before them fully restored to life. By performing this miracle, Christ proved that He was in fact "the Life and the Resurrection."

The miracle of the raising of Lazarus also contains the passage, "Jesus wept." The Jews, seeing Jesus expressing grief, said, "See how much he loved him!" The raising of Lazarus is an example of the coming resurrection of all those who have fallen asleep in Christ, and Christ's weeping is a demonstration of His great love for mankind.

SCRIPTURE READINGS

Եսայու մարգարեությունը 66:1-24

1 Այսպես է ասում Տէրը. «Երկինքն իմ արթոն է, եւ երկիրը՝ իմ ոտքերի պատուանդանը: Ի՞նչ տուն պիտի շինէք ինձ համար,– ասում է Տէրը,– եւ կամ իմ հանգստեան տեղն ինչպիսի՞ն պիտի լինի: 2 Չէ՞ որ այդ ամէնն իմ ձեռքը պատրաստեց, եւ ամէն ինչ իմն է,– ասում է Տէրը.– ու ես ո՞ւմ եմ նայելու, եթէ ոչ՝ հեգերին ու խոնարհներին եւ նրանց, ովքեր դողում են իմ խօսքից: 3 Բայց անօրէնը, որ ինձ եզ է գոհաբերում, նոյնն է, թէ մարդու գանգ է ջախջախում, իսկ նա, որ ոչխար է գոհաբերում, նոյնն է, թէ շուն է մորթում, իսկ նա, որ ընտիր պիւր է ընծայաբերում, նոյնն է, թէ խոզի արիւն է թափում, իսկ նա, որ յիշատակների խնկարկման համար կնդրուկ է մատուցում, նոյնն է, թէ հայիոյում է: Նրանք ընտրեցին իրենց ճանապարհները եւ իրենց այն գարշելի բաները, որոնք պիտրժելի էին իրենց հոգիներին: 4 Ու ես պիտի բռնեմ նրանց խաբէութիւնները եւ հատուցեմ նրանց ըստ իրենց մեղքերի, որովհետեւ կանչեցի, բայց ինձ չսեցին, խօսեցի, բայց ականջ չդրեցին, չարիք գործեցին իմ առաջ եւ ընտրեցին այն, ինչ ես չէի կամենում»: 5 Տիրոջ պատգամները լսեցէք դուք, որ դողում էք նրա խօսքերից: Ո՛վ մեր եղբայրներ, խօսեցէ՛ք ձեր ատելիների եւ ձեզ զգուանք պատճառողների հետ, որպէսզի փառաւորուի Տիրոջ անունն ու այն յայտնուի ձեր ուրախութեան ժամին, եւ նրանք ամաչեն: 6 Աղաղակի ձայն է հնչում քաղաքից, ձայն՝ տաճարից. Տիրոջ ձայնն է դա, որ պատժով է հատուցելու թշնամիներին: 7 Քանի դեռ յղին չէր ծնել, քանի դեռ երկունքի ցաւերը չէին հասել, նա ազատուեց, եւ ծնուեց մի արու գաւակ: 8 Ո՛վ է լսել, ո՛վ է տեսել այսպիսի բան, որ երկիրը մէկ օրում ծննդաբերի, եւ միանգամից մի ամբողջ ազգ ծնուի. քանզի Սիոնը երկունքի ցաւով բռնուեց եւ ծնեց իր մանուկներին: 9 «Ե՛ս տուեցի քեզ այդ յոյսը, բայց դու ինձ չիշեցիր,– ասում է Տէրը.– մի՞թէ ես չստեղծեցի ամուլին եւ ծննդկանին»,– ասում է քո Աստուածը: 10 Ուրախացի՛ր, Երուսաղէ՛մ, եւ դուք էլ հաւաքուեցէ՛ք, որպէսզի ցնծաք նրա մէջ. ամենքդ էլ, որ սիրում էք նրան եւ սուգ էք մտել նրա համար, խնդացէ՛ք եւ ուրախացէ՛ք միասին: 11 Պիտի սնուէք ու յագենաք նրա մխիթարող ստինքներից եւ կուշտ ու պինդ վայելէք պիտի առնէք նրա գալիք փառքից: 12 Այսպես է ասում Տէրը. «Ահա ես դէպի նրանց պիտի դարձնեմ խաղաղութիւնը ինչպէս գետ եւ հեթանոսների փառքը՝ ինչպէս յորդահոս հեղեղ. իրենց ուսերին առած՝ նրանք պիտի բերեն դրանց մանուկներին եւ, իրենց ծնկներին դրած, պիտի գգուեն նրանց: 13 Ինչպէս որ մայրն է գգում իր մանկանը, այնպէս էլ ես պիտի գգուեմ ձեզ, եւ դուք պիտի մխիթարուէք Երուսաղէմում: 14 Պիտի տեսնէք, ու պիտի խնդան ձեր

սրտերը, ձեր ոսկորները դալար խոտի պէս պիտի ծաղկեն»։ Տիրոջ ձեռքը պիտի յայտնուի իր բարեպաշտներին եւ սպառնայ անհաւատներին։ 15 Ահա գալու է Տէրը ինչպէս կրակ, եւ նրա կառքը՝ ինչպէս մրրիկ, որպէսզի բարկութեամբ տայ իր հատուցումը եւ կրակի բոցով՝ իր արհամարհանքը, 16 քանզի համայն երկիրը պիտի դատուի Տիրոջ կրակով, եւ ամէն մի մարմին՝ նրա սրով. շատերը պիտի վիրաւորուեն Տիրոջ ձեռքից։ 17 «Նրանք, որ իրենց սրբում եւ մաքրում են իրենց պարտէզների ու սրահների մէջ, որ ուտում են խոզի միս, պիղծ բաներ եւ մուկ, միասին պիտի բնաջնջուեն,– ասում է Տէրը։– 18 Եւ նրանց գործերն ու խորհուրդները գիտեմ. պիտի գամ, որպէսզի հաւաքեմ բոլոր ազգերին ու բոլոր լեզուները. թող գան ու տեսնեն իմ փառքը։ 19 Նրանց վրայ նշան պիտի թողնեմ։ Նրանց միջից փրկուածներին պիտի ուղարկեմ ազգերի մէջ՝ դէպի Թարսիս ու Փուդ, դէպի Լուդ, Մոսոք եւ Թորէյ, դէպի Հելլադա եւ հեռաւոր կղզիները, որոնք չեն լսել իմ անունը եւ ոչ էլ իմ փառքն են տեսել. նրանք պիտի պատմեն իմ փառքն ու իմ անունը ազգերի մէջ։ 20 Եւ ինչպէս որ Տիրոջ տանն Իսրայէլի որդիները սաղմոսներով մատուցեցին ինձ իրենց նուէրները, նրանք բոլոր ազգերից Երուսաղէմ սուրբ քաղաքը Տիրոջն ընծայ պիտի բերեն իրենց եղբայրներին՝ կառքերի վրայ հեծած, շքեղազարդ ձիերով ու հովանոցներով հանդերձ,– ասում է Տէրը։– 21 Եւ նրանցից եմ վերցնելու ինձ համար քահանաներ ու դէստացիներ,– ասում է Տէրը։– 22 Ինչպէս որ նոր երկինքն ու նոր երկիրը, որ եւ եմ ստեղծում, մնալու են իմ առաջ,– ասում է Տէրը,– այդպէս մնալու է եւ ձեր սերունդը։ 23 Եւ այնպէս պիտի լինի, որ ամսից ամիս ու շաբաթից շաբաթ իւրաքանչիւր անձ պիտի գայ Երուսաղէմում իմ առաջ երկրպագելու,– ասում է Տէր Աստուած։– 24 Պիտի ելնեն ու տեսնեն իմ հանդէպ յանցանք կատարած մարդկանց ոսկորները, քանզի նրանց որդը չի մեռնելու, նրանց կրակը չի հանգելու, նրանք յայտնի պիտի լինեն բոլոր մարմնաւորներին»։

Պողոս առաքյալի թուղթը կողոսացիներին 2:8-3:17

82գուշացէ՛ք որ ո՛չ մէկը որսայ ձեզ փիլիսոփայութեամբ եւ ունայն խաբէութեամբ, մարդոց աւանդութեան ու աշխարհի սկզբունքներուն համաձայն, եւ ո՛չ թէ Քրիստոսի վարդապետութեան համաձայն. 9որովհետեւ Աստուածութեան ամբողջ լիութիւնը կը բնակի անոր մէջ մարմնապէս, 10ու դուք ալ ամբողջացած էք անով՝ որ գլուխն է ամէն պետութեան եւ իշխանութեան։ 11Անո՛վ ալ թլփատուեցաք՝ անձեռակերտ թլփատութեամբ, մերկանալով մեղքերու մարմինէն՝ Քրիստոսի թլփատութեամբ։ 12Անոր հետ թաղուեցաք մկրտութեամբ, նաեւ անով եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ հաւատալով Աստուծոյ ներգործութեան, որ մեռելներէն

յարուցանեց զայն, 13եւ ձեզի՝ ալ՝ որ ժամանակին մեռած էիք յանցանքներու մէջ ու ձեր մարմինին անթլփատութեան մէջ՝ կեանք տուաւ անոր հետ: Մեր բոլոր յանցանքները ներեց մեզի, 14եւ մեզի դէմ հրամաններով եղած պարտամուրհակը՝ որ հակառակ էր մեզի՝ ջնջեց, ու մէջտեղէն վերցուց զայն՝ գամելով խաչափայտին վրայ. 15եւ մերկացուց պետութիւններն ու իշխանութիւնները, եւ հանրութեան նշաւակ դարձուց՝ անով յաղթելով անոնց: 16Ուրեմն ա՛լ ո՛չ մէկը թող դատէ ձեզ կերակուրի կամ խմելիքի համար, կամ տօներու, ամսագլուխներու կամ Շաբաթներու կապակցութեամբ, 17որոնք զալիք բաներուն շուքն են. բայց մարմինը Քրիստոսի է: 18Ո՛չ մէկը ձեզ թող զրկէ ձեր մրցանակէն՝ յօժարակամ խոնարհութեամբ ու հրեշտակներու կրօնով, միջամուխ ըլլալով չտեսած բաներուն, զուր տեղը հպարտանալով իր մարմնաւոր միտքով, 19եւ չքոնելով զուխը՝ որմէ ամբողջ մարմինը, յօդերով ու յօդակապերով հայթայթուած եւ իրարու կցուած, կ'աճի Աստուծոյ աճումով: 20Ուրեմն, եթէ դուք մեռաք Քրիստոսի հետ՝ այս աշխարհի սկզբունքներուն հանդէպ, ա՛լ ինչո՞ւ՝ աշխարհի մէջ ապրողներու նման՝ ենթակայ կ'ըլլաք հրամաններու, ինչպէս՝ 21«մի՛ մերձենար, մի՛ համոտեսեր, մի՛ դպչիր», 22(ասոնք՝ բոլորը գործածութեամբ սահմանուած են ապականութեան,) մարդոց պատուէրներուն ու վարդապետութիւններուն համաձայն: 23Ասոնք արդարեւ իմաստութեան կերպարանք մը ունին՝ ինքնակամ կրօնով, խոնարհութեամբ եւ մարմինին չխնայելով. բայց արժանի են ո՛չ մէկ պատիւի, հապա կը ծառայեն մարմինը գոհացնելու:

1Ուրեմն, եթէ յարութիւն առիք Քրիստոսի հետ, փնտռեցէ՛ք այն բաները՝ որ վերն են, ուր Քրիստոս կը բազմի՝ Աստուծոյ աջ կողմը: 2Մտածեցէ՛ք վերի բաներուն մասին, ո՛չ թէ երկրի վրայ եղող բաներուն մասին. Յորովհետեւ դուք մեռաք, ու ձեր կեանքը պահուած է Քրիստոսի հետ՝ Աստուծոյ մէջ: 4Երբ Քրիստոս՝ մեր կեանքը՝ երեւնայ, այն ատեն դո՛ւք ալ փառքով պիտի երեւնաք՝ անոր հետ:

5Ուրեմն մեռցուցէ՛ք ձեր երկրաւոր անդամները.- պոռնկութիւնը, անմաքրութիւնը, անսանձ կիրքը, չար ցանկութիւնը եւ ազահութիւնը, որ կռապաշտութիւն է: 6Ասո՛նց համար Աստուծոյ բարկութիւնը կու գայ անհնազանդութեան որդիներուն վրայ, 7որոնց մէջ դո՛ւք ալ ժամանակին կ'ընթանայիք, երբ կ'ապրէիք անոնց մէջ: 8Բայց հիմա դո՛ւք ալ թօթափեցէ՛ք սա՛ ամէնը.- բարկութիւնը, զայրոյթը, չարամտութիւնը, հայհոյութիւնը, լիրբ խօսքերը՝ ձեր բերանէն: 9Մի՛ ստէք իրարու. հանեցէ՛ք ձեր վրայէն հին մարդը՝ իր գործերով, 10ու հազէ՛ք այն նորը, որ նորոգուած է գիտակցութեամբ՝ իր Արարիչին պատկերին համաձայն, 11եւ որուն մէջ ո՛չ Յոյն կայ, ո՛չ ալ Հրեայ, թլփատութիւն կամ անթլփատութիւն, օտար, Սկիւթացի, ստրուկ կամ ազատ. հապա Քրիստոս է ամէն ինչ, եւ բոլորին մէջ: 12Ուրեմն, որպէս

Աստուծոյ ընտրեալներ՝ սուրբ ու սիրելի, հազէ՛ք գուրբ, կարեկցութիւնը, քաղցրութիւնը, խոնարհութիւնը, հեգութիւնը, համբերատարութիւնը, 13 հանդուրժելով իրարու եւ ներելով իրարու՝ եթէ մէկը տրտունջ մը ունենայ միւսին դէմ. ինչպէս Քրիստոս ներեց ձեզի, նոյնպէս ալ դո՛ւք ներեցէ՛ք: 14 Եւ այս բոլոր բաներուն վրայ՝ հազէ՛ք սէրը, որ կատարելութեան կապն է: 15 Ձեր սիրտերուն մէջ թող հովանաւորէ Աստուծոյ խաղաղութիւնը, որուն ալ կանչուեցաք՝ մէկ մարմինով, ու շնորհակա՛լ եղէք: 16 Քրիստոսի խօսքը ճոխութեամբ թող բնակի ձեր մէջ, որպէսզի ամբողջ իմաստութեամբ սորվեցնէք իրարու եւ խրատէք զիրար՝ սաղմոսներով, օրհներգերով ու հոգեւոր երգերով, շնորհակալութեամբ երգելով Աստուծոյ՝ ձեր սիրտերուն մէջ: 17 Եւ ամէն ինչ որ կ'ընէք, թէ՛ խօսքով եւ թէ՛ գործով, ըրէ՛ք Տէր Յիսուսի անունով, շնորհակալ ըլլալով Աստուծմէ ու Հօրմէն՝ անոր միջոցով:

Ավետարան ըստ Մատթեոսի 22:34-23:39

34 Բայց Փարիսեցիները՝ երբ լսեցին թէ ան պապանձեցուց Սաղուկեցիները, տեղ մը հաւաքուեցան, 35 եւ անոնցմէ օրինական մը հարցուց՝ զայն փորձելով: 36 «Վարդապէ՛տ, ո՞ր պատուիրանը մեծ է Օրէնքին մէջ»: 37 Յիսուս ըսաւ անոր. «Միի՛ր՝ Տէրը՝ քու Աստուածդ՝ ամբողջ սիրտ-ովդ, ամբողջ անձովդ եւ ամբողջ միտքովդ»: 38 Այս է առաջին ու մեծ պատուիրանը: 39 Եւ երկրորդը՝ ասոր նման. “Միի՛ր՝ ընկերդ քու անձիդ” պէս”: 40 Այս երկու պատուիրաններէն կախուած են ամբողջ Օրէնքն ու Մարգարէները»: 41 Երբ Փարիսեցիները հաւաքուեցան, Յիսուս հարցուց անոնց: 42 «Քրիստոսի մասին ի՞նչ է ձեր կարծիքը. որո՞ւ որդին է»: 43 Ըսին իրեն. «Դաւիթի»: Յիսուս ըսաւ անոնց. «Հապա ի՞նչպէս Դաւիթ Հոգիով զայն Տէր կը կոչէ ու կ'ըսէ. 44 “Տէրը ըսաւ իմ Տէրոջս. «Բազմէ՛ իմ աջ կողմս, մինչեւ որ քու թշնամիներդ պատ-ուանդան դնեն ոտքերուդ»”: 45 Ուրեմն եթէ Դաւիթ զայն Տէր կը կոչէ, ի՞նչպէս ան իր որդին կ'ըլլայ»: 46 Ո՛չ մէկը կրնար խօսքով մը պատասխանել անոր: Այդ օրէն ետք՝ ո՛չ մէկը կը յանդգնէր բան մը հարցնել անոր: 23 Այն ատեն Յիսուս խօսեցաւ բազմութեան եւ իր աշակերտներուն՝ ըսելով. 2 «Դպիրներն ու Փարիսեցիները բազմած են Մովսէսի աթոռին վրայ: 3 Ուրեմն ինչ որ ըսեն ձեզի՝ որ պահէք, պահեցէ՛ք եւ ըրէ՛ք. բայց մի՛ ընէք անոնց գործերուն պէս, որովհետեւ կ'ըսեն՝ սակայն չեն ըներ: 4 Արդարեւ ծանր ու դժուարակիր բեռներ կը կապեն եւ կը դնեն մարդոց ուսերուն վրայ, ու իրենց մատո՛վ իսկ չեն ուզեր շարժել զանոնք: 5 Իրենց բոլոր գործերը կ'ընեն մարդոցմէ տեսնուելու համար. կը լայնցնեն իրենց գրապանակները եւ կ'երկնցնեն իրենց հանդերձներուն քղանցքները. 6 կը սիրեն առաջին բազմոցները՝ ընթրիքներու մէջ, առաջին աթոռները՝ ժողովարաններու մէջ, բարեւները՝

հրապարակներու վրայ, 7ու “ռաբբի’, ռաբբի” կոչուիլ մարդոցմէ: 8Բայց դուք մի՛ կոչուիք “ռաբբի”, որովհետեւ մէկ է ձեր Ուսուցիչը՝ Զրիստոս, 9եւ դուք բոլորդ եղբայր եք: Ու երկրի վրայ ո՛չ մէկը կոչեցէք ձեր “հայրը”, որովհետեւ մէկ է ձեր Հայրը՝ որ երկինքն է: 10Եւ դուք մի՛ կոչուիք “ուսուցիչ”, որովհետեւ մէկ է ձեր Ուսուցիչը՝ Զրիստոս: 11Ու ձեր մէջէն մեծագոյնը՝ ձեր սպասարկո՛ւն թող ըլլայ: 12Ո՛վ որ բարձրացնէ ինքզինք՝ պիտի խոնարհի, իսկ ո՛վ որ խոնարհեցնէ ինքզինք՝ պիտի բարձրանայ»: 13«Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը գոցէք երկինքի թագաւորութիւնը մարդոց առջեւ. դո՛ւք չէք մտներ, ու մտնողներուն ալ թոյլ չէք տար՝ որ մտնեն: 14Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը լափէք այրիներուն տունները, ու իբր պատրուակ՝ աղօթքը կ’երկարէք. ուստի աւելի՛ խստութեամբ պիտի դատուիք”: 15Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը շրջիք ծով ու ցամաք՝ մէկը նորահաւատ ընելու, եւ երբ ըլլայ՝ զայն ձեզմէ երկու անգամ աւելի գեհեմի որդի կ’ընէք: 16Վայ՛ ձեզի, կո՛յր առաջնորդներ, որ կ’ըսէք. “Ո՛վ որ երդում կ’ընէ տաճարին վրայ՝ բան մը չէ, բայց ո՛վ որ երդում կ’ընէ տաճարի ոսկիին՝ վրայ՝ պարտաւոր կ’ըլլայ”: 17Յիմարներ ու կոյրեր, ո՞րը մեծ է, ոսկի՞ն՝ թէ տաճա՛րը, որ կը սրբացնէ ոսկին: 18Նաեւ կ’ըսէք. “Ո՛վ որ երդում կ’ընէ զոհասեղանին վրայ՝ բան մը չէ, բայց ո՛վ որ երդում կ’ընէ զոհասեղանին վրայի ընծայի՛ն վրայ՝ պարտաւոր կ’ըլլայ”: 19Յիմարներ ու կոյրեր, ո՞րը մեծ է, ընծա՞ն՝ թէ զոհասեղանը, որ կը սրբացնէ ընծան: 20Ուրեմն, ո՛վ որ երդում կ’ընէ զոհասեղանին վրայ, երդում կ’ընէ անոր վրայ ու անոր վրայ եղած բոլոր բաներուն վրայ: 21Եւ ո՛վ որ երդում կ’ընէ տաճարին վրայ, երդում կ’ընէ անոր վրայ ու անոր մէջ բնակողին վրայ: 22Եւ ո՛վ որ երդում կ’ընէ երկինքի վրայ, երդում կ’ընէ Աստուծոյ գահին վրայ ու անոր վրայ բազմողին վրայ: 23Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը վճարէք անանուխին, սամիթին ու չամանին տասանորդը, բայց կը թողուք Օրէնքին աւելի ծանր բաները՝ իրաւունքը, կարեկցութիւնն ու հաւատքը. ասո՛նք պէտք է ընէիք, եւ զանոնք չձգէիք: 24Կո՛յր առաջնորդներ, որ կը քամէք մժղուկը ու կը կլլէք ուղտը: 25Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը մաքրէք գաւաթին ու պնակին դուրսի՝ կողմը, բայց ներսէն լեցուն են յափշտակութեամբ եւ անիրաւութեամբ: 26Կո՛յր Փարիսեցի, նախ մաքրէ՛ գաւաթին ու պնակին ներսի՝ կողմը, որպէսզի անոնց դուրսի կողմն ալ մաքուր ըլլայ: 27Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը նմանիք ծեփուած գերեզմաններու, որոնք արդ-արեւ դուրսէն գեղեցիկ կ’երեւնան, բայց ներսէն լեցուն են մեռելներու ոսկորներով ու ամէն տեսակ անմաքրութեամբ: 28Նոյնպէս դուք դուրսէն արդար կ’երեւնաք մարդոց, իսկ ներսէն լի էք կեղծաւորութեամբ եւ անօրէնութեամբ»: 29«Վայ՛ ձեզի, կեղծաւո՛ր դպիրներ ու Փարիս-

եցինէր, որ կը կառուցանէք մարգարէներուն տապանները եւ կը զարդարէք արդարներուն գերեզմանները, 30ու կ'ըսէք. “Եթէ մեր հայրերուն օրերը ըլլայինք, անոնց հետ կամակից չէինք ըլլար մարգարէներուն արիւնին թափուելուն”: 31Հետեւաբար դո՛ւք կը վկայէք ձեր մասին, թէ որդիներն էք անո՛նց՝ որ կը սպաննէին մարգարէները: 32Ուստի դո՛ւք ալ ձեր հայրերուն չափը լեցուցէք: 33Օձէ՛ր, իժերո՛ւ ծնունդներ, ի՛նչպէս պիտի խուսափիք գէհենի դատապարտութենէն: 34Ուստի ահա՛ ես կը դրկեմ ձեզի մարգարէներ եւ իմաստուններ ու դպիրներ: Անոնցմէ ոմանք պիտի սպաննէք եւ խաչէք, ոմանք ալ պիտի խարազանէք ձեր ժողովարաններուն մէջ ու հալածէք քաղաքէ քաղաք: 35Որպէսզի ձեր վրայ գայ երկրի վրայ թափուած ամբողջ արդար արիւնը, արդար Աբելի արիւնէն մինչեւ Բարաքիայի որդիին՝ Չաքարիայի արիւնը, որ սպաննեցիք տաճարին եւ գոհասեղանին միջեւ: 36Ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. “Այս բոլոր բաները պիտի գան այս սերունդին վրայ”»: 37«Ո՛վ Երուսաղէ՛մ, Երուսաղէ՛մ, որ կը սպաննէիր մարգարէները ու կը քարկոծէիր քեզի որկուածները. քանի՛ անգամ ուզեցի հաւաքել զաւակներդ, ինչպէս հաւը թելերուն տակ կը հաւաքէ իր ձագերը, բայց դուք չուզեցիք: 38Ահա՛ ձեր տունը ամայի պիտի մնայ ձեզի: 39Արդարեւ կ'ըսեմ ձեզի թէ ա՛յ ասկէ ետք պիտի չտեսնէք զիս՝ մինչեւ որ ըսէք. “Օրհնեա՛լ է ա՛ն՝ որ կու գայ Տերոջ անունով”»

Isaiah 66:1-24

1 Thus saith the LORD, The heaven is my throne, and the earth is my footstool: where is the house that ye build unto me? and where is the place of my rest? 2 For all those things hath mine hand made, and those things have been, saith the LORD: but to this man will I look, even to him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at my word. 3 He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he cut off a dog's neck; he that offereth an oblation, as if he offered swine's blood; he that burneth incense, as if he blessed an idol. Yea, they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations. 4 I also will choose their delusions, and will bring their fears upon them; because when I called, none did answer; when I spake, they did not hear: but they did evil before mine eyes, and chose that in which I delighted not. 5 Hear the word of the LORD, ye that tremble at his word; your brethren that hated you, that cast you out for my name's sake, said, Let the LORD be glorified: but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed. 6 A voice of noise from the city, a voice from the temple, a voice of the LORD that rendereth recompence to his enemies. 7 Before she travailed, she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child. 8 Who hath heard such a thing? who hath seen such things? Shall the earth be made to bring forth in one day? or shall a nation be born at once? for as soon as Zion travailed, she brought forth her children. 9 Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the LORD: shall I

cause to bring forth, and shut the womb? saith thy God. 10 Rejoice ye with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her: rejoice for joy with her, all ye that mourn for her: 11 That ye may suck, and be satisfied with the breasts of her consolations; that ye may milk out, and be delighted with the abundance of her glory. 12 For thus saith the LORD, Behold, I will extend peace to her like a river, and the glory of the Gentiles like a flowing stream: then shall ye suck, ye shall be borne upon her sides, and be dandled upon her knees. 13 As one whom his mother comforteth, so will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem. 14 And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like an herb: and the hand of the LORD shall be known toward his servants, and his indignation toward his enemies. 15 For, behold, the LORD will come with fire, and with his chariots like a whirlwind, to render his anger with fury, and his rebuke with flames of fire. 16 For by fire and by his sword will the LORD plead with all flesh: and the slain of the LORD shall be many. 17 They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, eating swine's flesh, and the abomination, and the mouse, shall be consumed together, saith the LORD. 18 For I know their works and their thoughts: it shall come, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and see my glory. 19 And I will set a sign among them, and I will send those that escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul, and Lud, that draw the bow, to Tubal, and Javan, to the isles afar off, that have not heard my fame, neither have seen my glory; and they shall declare my glory among the Gentiles. 20 And they shall bring all your brethren for an offering unto the LORD out of all nations upon horses, and in chariots, and in litters, and upon mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the LORD, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the LORD. 21 And I will also take of them for priests and for Levites, saith the LORD. 22 For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the LORD, so shall your seed and your name remain. 23 And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before me, saith the LORD. 24 And they shall go forth, and look upon the carcases of the men that have transgressed against me: for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched; and they shall be an abhorring unto all flesh.

St. Paul's Epistle to the Colossians 2:8-3:17

8 Beware lest any man spoil you through philosophy and vain deceit, after the tradition of men, after the rudiments of the world, and not after Christ. 9 For in him dwelleth all the fulness of the Godhead bodily. 10 And ye are complete in him, which is the head of all principality and power: 11 In whom also ye are circumcised with the circumcision made without hands, in putting off the body of the sins of the flesh by the circumcision of Christ: 12 Buried with him in baptism, wherein also ye are risen with him through the faith of the operation of God, who hath raised him from the dead. 13 And you, being dead in your sins and the uncircumcision of your flesh, hath he quickened together with him, having

forgiven you all trespasses; 14 Blotting out the handwriting of ordinances that was against us, which was contrary to us, and took it out of the way, nailing it to his cross; 15 And having spoiled principalities and powers, he made a shew of them openly, triumphing over them in it. 16 Let no man therefore judge you in meat, or in drink, or in respect of an holyday, or of the new moon, or of the sabbath days: 17 Which are a shadow of things to come; but the body is of Christ. 18 Let no man beguile you of your reward in a voluntary humility and worshipping of angels, intruding into those things which he hath not seen, vainly puffed up by his fleshly mind, 19 And not holding the Head, from which all the body by joints and bands having nourishment ministered, and knit together, increaseth with the increase of God. 20 Wherefore if ye be dead with Christ from the rudiments of the world, why, as though living in the world, are ye subject to ordinances, 21 (Touch not; taste not; handle not; 22 Which all are to perish with the using;) after the commandments and doctrines of men? 23 Which things have indeed a shew of wisdom in will worship, and humility, and neglecting of the body; not in any honour to the satisfying of the flesh. 1 If ye then be risen with Christ, seek those things which are above, where Christ sitteth on the right hand of God. 2 Set your affection on things above, not on things on the earth. 3 For ye are dead, and your life is hid with Christ in God. 4 When Christ, who is our life, shall appear, then shall ye also appear with him in glory. 5 Mortify therefore your members which are upon the earth; fornication, uncleanness, inordinate affection, evil concupiscence, and covetousness, which is idolatry: 6 For which things' sake the wrath of God cometh on the children of disobedience: 7 In the which ye also walked some time, when ye lived in them. 8 But now ye also put off all these; anger, wrath, malice, blasphemy, filthy communication out of your mouth. 9 Lie not one to another, seeing that ye have put off the old man with his deeds; 10 And have put on the new man, which is renewed in knowledge after the image of him that created him: 11 Where there is neither Greek nor Jew, circumcision nor uncircumcision, Barbarian, Scythian, bond nor free: but Christ is all, and in all. 12 Put on therefore, as the elect of God, holy and beloved, bowels of mercies, kindness, humbleness of mind, meekness, longsuffering; 13 Forbearing one another, and forgiving one another, if any man have a quarrel against any: even as Christ forgave you, so also do ye. 14 And above all these things put on charity, which is the bond of perfectness. 15 And let the peace of God rule in your hearts, to the which also ye are called in one body; and be ye thankful. 16 Let the word of Christ dwell in you richly in all wisdom; teaching and admonishing one another in psalms and hymns and spiritual songs, singing with grace in your hearts to the Lord. 17 And whatsoever ye do in word or deed, do all in the name of the Lord Jesus, giving thanks to God and the Father by him.

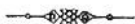
Matthew 22:34-23:39

34 But when the Pharisees had heard that he had put the Sadducees to silence, they were gathered together. 35 Then one of them, which was a lawyer, asked him a question, tempting him, and saying, 36 Master, which is the great commandment in the law? 37 Jesus said unto him, Thou shalt love the Lord thy

God with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy mind. 38 This is the first and great commandment. 39 And the second is like unto it, Thou shalt love thy neighbour as thyself. 40 On these two commandments hang all the law and the prophets. 41 While the Pharisees were gathered together, Jesus asked them, 42 Saying, What think ye of Christ? whose son is he? They say unto him, The Son of David. 43 He saith unto them, How then doth David in spirit call him Lord, saying, 44 The LORD said unto my Lord, Sit thou on my right hand, till I make thine enemies thy footstool? 45 If David then call him Lord, how is he his son? 46 And no man was able to answer him a word, neither durst any man from that day forth ask him any more questions.

1 Then spake Jesus to the multitude, and to his disciples, 2 Saying, The scribes and the Pharisees sit in Moses' seat: 3 All therefore whatsoever they bid you observe, that observe and do; but do not ye after their works: for they say, and do not. 4 For they bind heavy burdens and grievous to be borne, and lay them on men's shoulders; but they themselves will not move them with one of their fingers. 5 But all their works they do for to be seen of men: they make broad their phylacteries, and enlarge the borders of their garments, 6 And love the uppermost rooms at feasts, and the chief seats in the synagogues, 7 And greetings in the markets, and to be called of men, Rabbi, Rabbi. 8 But be not ye called Rabbi: for one is your Master, even Christ; and all ye are brethren. 9 And call no man your father upon the earth: for one is your Father, which is in heaven. 10 Neither be ye called masters: for one is your Master, even Christ. 11 But he that is greatest among you shall be your servant. 12 And whosoever shall exalt himself shall be abased; and he that shall humble himself shall be exalted. 13 But woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye shut up the kingdom of heaven against men: for ye neither go in yourselves, neither suffer ye them that are entering to go in. 14 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye devour widows' houses, and for a pretence make long prayer: therefore ye shall receive the greater damnation. 15 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye compass sea and land to make one proselyte, and when he is made, ye make him twofold more the child of hell than yourselves. 16 Woe unto you, ye blind guides, which say, Whosoever shall swear by the temple, it is nothing; but whosoever shall swear by the gold of the temple, he is a debtor! 17 Ye fools and blind: for whether is greater, the gold, or the temple that sanctifieth the gold? 18 And, Whosoever shall swear by the altar, it is nothing; but whosoever sweareth by the gift that is upon it, he is guilty. 19 Ye fools and blind: for whether is greater, the gift, or the altar that sanctifieth the gift? 20 Whoso therefore shall swear by the altar, sweareth by it, and by all things thereon. 21 And whoso shall swear by the temple, sweareth by it, and by him that dwelleth therein. 22 And he that shall swear by heaven, sweareth by the throne of God, and by him that sitteth thereon. 23 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye pay tithe of mint and anise and cummin, and have omitted the weightier matters of the law, judgment, mercy, and faith: these ought ye to have done, and not to leave the other undone. 24 Ye blind guides, which strain at a gnat, and swallow a camel. 25 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye make clean the outside of the cup and of the platter, but within they are full of extortion and excess. 26 Thou blind

Pharisee, cleanse first that which is within the cup and platter, that the outside of them may be clean also. 27 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! for ye are like unto whited sepulchres, which indeed appear beautiful outward, but are within full of dead men's bones, and of all uncleanness. 28 Even so ye also outwardly appear righteous unto men, but within ye are full of hypocrisy and iniquity. 29 Woe unto you, scribes and Pharisees, hypocrites! because ye build the tombs of the prophets, and garnish the sepulchres of the righteous, 30 And say, If we had been in the days of our fathers, we would not have been partakers with them in the blood of the prophets. 31 Wherefore ye be witnesses unto yourselves, that ye are the children of them which killed the prophets. 32 Fill ye up then the measure of your fathers. 33 Ye serpents, ye generation of vipers, how can ye escape the damnation of hell? 34 Wherefore, behold, I send unto you prophets, and wise men, and scribes: and some of them ye shall kill and crucify; and some of them shall ye scourge in your synagogues, and persecute them from city to city: 35 That upon you may come all the righteous blood shed upon the earth, from the blood of righteous Abel unto the blood of Zacharias son of Barachias, whom ye slew between the temple and the altar. 36 Verily I say unto you, All these things shall come upon this generation. 37 O Jerusalem, Jerusalem, thou that killest the prophets, and stonest them which are sent unto thee, how often would I have gathered thy children together, even as a hen gathereth her chickens under her wings, and ye would not! 38 Behold, your house is left unto you desolate. 39 For I say unto you, Ye shall not see me henceforth, till ye shall say, Blessed is he that cometh in the name of the Lord.

SCRIPTURE READINGS FOR THIS WEEK

Monday	Daniel 7:2-27, Corinthians 12:1-7
Tuesday	Corinthians 12:8-27
Wednesday	Exodus 4:24-5:3, Zechariah 9:9-16
Thursday	Ezekiel 37:1-14, Timothy 3:14-16
Friday	Wisdom of Solomon 1:2-11; Proverbs 11:30-12:4; Isaiah 52:7-10; Zechariah 2:10-13 Malachi 3:1-2; Corinthians 6:16-17:1; Luke 1:26-38
Saturday	Wisdom 10:9-20; Thessalonians 4:13-18; John 11:1-24; Proverbs 14:27-35; John 11:55-12:11

ST. JAMES ARMENIAN CHURCH SUNDAY SCHOOL
Academic Year 2020-2021

EVERY SUNDAY
All ages are welcome!

Classes are being offered via Zoom.

BADARAK PEW BOOKS

Dear Parishioners, we have returned the pew books to the sanctuary. However, if you still prefer to not use them out of precaution, you can follow Badarak through the electronic version of the book which is available in our DESILK mobile app

The app is available for both Apple and Android devices.

Android users can download the app from Google Play store.

Apple users scan the code below.

DESILK connects users to a variety of helpful resources: details about upcoming events, the latest posts on St. James' Facebook page, photo galleries and other relevant content. You can share the link to the app via Twitter, Facebook or email.

ST. JAMES PARISH COUNCIL 2020

Chairman:	Robert Simon	bcsimon@wowway.com
Vice Chair:	Lisa Esayian	lesayian@kirkland.com
Treasurer:	Sedrak Pashyan	pashyan_s@hotmail.com
Assistant Treasurer:	Vartan Paylan	vartanp@gmail.com
Secretary:	Nairy Hagopian	nhagopian@dist113.org
Assistant Secretary:	Anoushik Anna Zakarian	anna@annaz1.com
Council Member:	Ohannes Korogluyan	ohannes@aol.com

PLEASE RECYCLE THIS BULLETIN

St. James Church is committed to Creation care. Please recycle this bulletin by taking it with you and use the information throughout the week or leave it at the back of the sanctuary. You can also deposit it in the recycling receptacle in the Nishan Hall as you leave. **Thank you!**

Writing above altar:

"Draw near to God, and He will draw near to you" (James 4:8)
to you" (James 4:8)